

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

K valutnemu vprašanju v deželah, zadolženih v inozemstvu.

Spisal Vaso Petričič.

Bati se je, da to, kar je Slovan Dunajevski ustvaril, je Nemec Steinbach zopet pokvaril. Ženjalni Dunajevski lotil se je z vso energijo svoje junaške duše gigantskega navidezno nemogočega dela, pri katerem so opešale sile vseh avstrijskih finančnih ministrov od leta 1848. do leta 1888, zravnavati državne dohodke s troški. In posrečilo se mu je, ker ga je podpiralo domoljubje avstrijskih narodov. Ponosno je smel gledati ta orjak na svojo stvaritev, dočim ga je nemška žurnalistika in nemška levica v državnem zboru, na čelu ji sedanji njegov naslednik dr. Plener, poniževala, se mu rogala in mu polagala polena pred noge, češ, ta stvaritev je samo efemerna, navidezna, kakor se bode izkazalo v najbližji bodočnosti.

Ali zaman je bilo to klevetanje.

Delo Dunajevskega pokazalo se je trajno in danes se mu klanja vsako domoljubno srce; kajti ravnotežje mej državnimi dohodki in troški je prvi korak — da, temelj državnega finančnega ozdravljenja in ojačenja. Država z urejenimi financami je mogočna, z neurejenimi pa slaba. To uči zgodovina v neštevilnih slučajih.

Na podlagi teh zdravih priprav poskusil je Dunajevskega naslednik dr. Steinbach, sicer sloveč jurist, največje delo, katerega srečni konec mu jamči brezsmrtnost, — poskusil je reformo naše valute na podlagi zlata, danes v celem svetu jedino merodajnega denarnega merila. Po dolgih predpripravih in posvetovanjih v enketah, začel je Steinbach svoje delo. Določila se je relacija (19% ažijs), po kateri bi se smela preračunjavati stara obvezila v kronsko valuto; izdale so se določbe za konvertovanje naših starih državnih dolgov, sklenjenih v srebru; — določbe za vrnitev naših inozemskih zadolžnic v domačijo — in določbe za način pokupovanja deviz, prepotrebnih našemu javnemu trgovskemu prometu z inozemstvom, zlasti v dobavo za valutno reformo potrebnega zlata. — Ti koraki se niso posrečili, ker je vsled teh transakcij narasel disažijo našega

denarja na 27% in še rase neprenehoma, ne da bi se znalo, kdaj in kje se ustavi.

Ta disažijo utegne zopet zrušiti ravnotežje mej državnimi dohodki in troški, katero je bil dosegel Dunajevski z naporom vseh sil.

O tej zadevi bodem pozneje govoril, tu le omenjam, da laborira naša država že celih 45 let na omahljivi valuti, katere posledica je disažijo našega denarja, ki znaša še danes, kakor zgoraj omenjeno, 27%, včasih pa tudi znaša 40 do 50%.

Mi smo te rak-rane že vajeni, in skoro ne čutimo več, da je izguba iz takih okolištin, da je namreč naš denar za toliko odstotkov manj vreden, nego inozemski, ogromna. Samo naš izvoz presega naš uvoz vsako leto za 100 milijonov, torej smo že tu izgubili vsako leto najmanj 20 milijonov gld. Računjeno po 4% iznaša ta izguba tekom 45 let 2517 milijonov goldinarjev. Ako odbijemo od te svote polovico za obresti, katere bi bile zadoščale za najem srebrnega posojila za uravnavo valute, ostane še zmiraj izguba 1258 milijonov goldinarjev. Za toliko smo torej mi morali ceneje dati naše blago inozemcem; za toliko je inozemec obogatel, mi pa smo za toliko ubožali.

Mislimo si, da smo bogatejši za to v inozemstvo odromano glavnico. Kateri del javnih davkov bi prišel na to glavnico, in koliko lažje bi mi naše današnje davke premagovali?

Ali tako ne računijo oni, kojim je reforma valute deveta briga, jedino izmišljena od bankirjev, da si napolnijo žepe. Da bankir išče obresti za posojila, kdo ga more za to karati? Ali da se mi s tem posojilom krepimo, materijelno in politično, to se odmika horizontu tacih politikov.

Vender pota, na kateri je krenil dr. Steinbach, niso vodila k sreči. Z reformo valute identifikoval je on po nepotrebnem, po načelu Nemcev v rajbu, konvertovanje naših srebrnih obvezil, ne vedé, da je Nemčija, ko je prišla k zlati valuti, bila ravno dobila 5000 milijonov frankov od premagane Francije ter si je mogla privoščiti to potrato, kar pa pri nas ne gre. Steinbach je določil 19% ažijs za relacijo, dočim se je bil takrat ažijs že znižal na 12%. Namesto, da bi bil pustil naše srebrne dol-

gove nepremenjene, in le za nove, od dne valutne reforme sklenjene dolgove bil določil zlato valuto, in to zastran tega, ker v inozemstvu zadolžena država ne sme konvertovati vseh svojih dolgov v zlato, če neče priti v položaj, da ji inozemski upniki zlata ne poberejo s tem, da pošiljajo naše zadolžnice na naše borze in jih dajo tu prodati, dočim morajo naši kupovalci dotične zneske pošiljati v inozemstvo v zlato.

V tej zadevi pisal sem jaz v „Slovenskem Narodu“ gospodarski članek „k valutnemu vprašanju“ in sicer l. 1890., torej predno je ostalo valutno vprašanje aktuvelno. Priporočal sem paralelno valuto, in sicer srebrno za pogodbe in dolgove, sklenjene v srebrni valuti, in zlato za pogodbe, ki bi se sklenile po dnevi uvedbe nove zlate valute.

Rekel sem doslovno:

„V državah, ki imajo precejšnje državne dolgove, kakor naša država, katera ima vsega skupaj okoli 10 milijard dolgov, od katerih je gotovo polovica v rokah inozemskih naših upnikov, kateri dolgovi se ne dajo tako brzo amortizovati, in ki so se najeli v srebrni valuti, mora srebrna valuta prav dobro v poštev priti kot paralelna valuta, ako se s kakšno novčno mero zlate valute kombinuje. V Avstriji bilo bi to prav lahko, ker je bila poprej enakost 1 franka v zlato = 40 novčičev avstrijske srebrne valute, in je danes srebrni goldinar po srebru v njem se nahajajočem, 80 novčičev ali 2 zlata franka vreden. Morali bi se le še polgoldinarji kovati in sicer 90 komadov iz jednega funta srebra, kateri denar bi potem predstavljal pol srebrnega goldinarja ali 1 frank v zlato.“ (To se je mej tem tudi zgodilo, ker smo dobili krono kot jednoto denarne mere.)

Sluteč nepopoljšljivi šovinizem, kateri je zavladal v vseh naših javnih krogih, rekel sem dalje:

„Naj se mi tu ne ugovarja, da bi bilo nedostojno za našo staroslavno Avstrijo, okoristiti se z usodo srebra, ki je v primerno kratkem času palo za 20% (danes že za 45%). Najmanj je Avstrija zakrivila to rapidno padanje vrednosti srebra, pač bi pa preprečila daljše padanje te kovine, ako bi jo porabila po nekoliko za svoje valutne namene.

LISTEK.

Roža v trnji.

Izvirna novela iz domačega življenja.

Spisal A. M. V.

XVII.

„Noč“.

(Dalje.)

Teden dnij pozneje dobi Ljubič v jutro drobno pisemce, v katerem čita:

„Zvečer ob 10. uri Vas pričakuje v kraljevem parku — „Noč“.“

Jednakih listkov prejel je že več, a pokoril se ni vročevrtnim krasoticam. Pred določeno uro šel je pa danes Ljubič že po peščenih stezah. Bila je prekrasna mesečna noč, tihota vladala je krog in krog, saj za te ure ni navada hoditi v ta park. Iz mislij ga vzdrami škripanje peska, ozre se in vidi elegantno zaprto kočijo. Stopi v stran, a kočijaž ustavi tik njega plemenita konjiča, duri kočije se odpró in znani zvonki glas neznane maske mu udari na uho. Doktor pristopi, pozdravi, a presenečen gleda masko. Bila je „Noč“, krila jej je zopet gorenji

del obraza polmaska, a očesi, oni čarobni očesi zrlí sta ga zopet takó iskreno, takó do srca prodirajoče.

Dala mu je roko; on jo je objel z obema rokama, pripognil se v kočijo in zopet sta ga držali njeni mehki roki v strastnem objetu in gorak poljub čutila so njega ustnice.

„Zdravstvuj, ljubljeni mož, ne vidiva se več,“ — in že ga je z jedno roko od voza potisnila, a z drugo z zvoncec dala kočijašu znamenje, na kar je ta pognal konje.

Osupel stal je doktor in zrl za oddaljujočo se „Nočjo“, prijel se je za glavo, a šea to ni bil, saj ustnice so mu gorele poljuba in kri silila je nemirno k srcu...

Drugi dan se je doktor poslovil od Rima ter odpotoval v Neapolj ter se tu naselil izven mesta v samotni hiši ne daleč od starega lepega gradu, lastnina necega konte Borga.

Neki večer sedi na vrtu svojega stanovanja ter gleda na morje. Veselo petje ljudí se razlega iz nižje ležečih kmetskih stanovanj. Nakrat čuje za seboj šumenje. Misleč, da se vrača kak hišnik z dela, se še ne ozre.

V trenutju je na nogah, stoji kot izklesan iz kamena, saj pred njim stoji krasno, nepoznato bitje,

a vender znano. Oči, ustnice, postava, vse, vse dihalo je opojni čar — „Noč“. In ta pogled! To je bila ona, katere ustnice dale so mu že dvakrat piti strup ljubezni.

In bila je ona, tajfustvena maska „Noč“ iz palače Ortolanijeve, držal jo je in izvestno bi jo danes ne spustil tako hitro, ko bi sama ne prisela k njemu. Roka v roci, okó v okó zrla sta se nepremično, a molčala, le slavlul jel se je iz bližnjega grma oglašati pojoč hvalo Stvarniku, ki je človeku v srce vsadil ljubezen.

Od hiše sem se glasi čujó.

„Madona, pomozí mi!“ šepnila je roci na prsih sklenoč. „Zgubljena sem, če me kdo s Taboj tu vidi!“

„Skrijva se,“ rekel je doktor, prijel tujko za roko in jo odvel za gosto seč.

Komaj sta bila skrita, prišel je gospodar hiše s starim gospodom, katerega nazival je s kontom, a ko nista našla doktorja na njegovem navadnem prostoru, odšla sta zopet proti hiši. Konte je naročil možu, naj oddá njega vizitnico g. doktorju.

Ta pa mej tem ni spustil roke srečno našle „Noči“, vedno bližje stiskal jo je k svojim prsim, dokler jo ni z obema rokama objel in svoje lice k

Narodno-gospodarske stvari.

— **Plemenski biki iz Švice.** Podpredsednik kranjske kmetijske družbe g. Seunig odpotoval je z enim spremljevalcem v Švico, da nakupi Grautündenskih plemenskih bikov za Kranjsko. Ti biki se bodo nastanili na Viču in na Grmu poleg Novega Mesta.

— **Sibirska železnica,** o kateri smo že večkrat govorili, bode najdaljša železnica sveta in bode spajala Evropo s Kitajem in tihim oceanom. Ruska vlada marljivo dela na tej progi, ki bode dogotovljena do 1. 1902. Velika kulturna in gospodarska važnost te železnice je razvidna iz tega, da bode ž njo prišlo 440 milijonov ljudi v dotiko z zapadnim svetom.

Listnica uredništva.

Gosp. Valentin Eržen, kaplan pri sv. Petru v Ljubljani: Vašega popravka v tej obliki ne vzprejememo, ker niti najmanj ne odgovarja propisom tiskovnega zakona in ker niste poklicani popravljati tega, kar se Vas ne tiče. Blagovolite nam torej poslati popravek v zakoniti obliki in zakonitem obsegu, ako Vam je na tem, da naši čitatelji tudi iz Vaših lastnih ust slišijo potrdilo, da ste resnično vložili ovadbo, katero smo obsojali v sobotnem članku.

Tujci:

15. novembra.

Pri **Mališih:** Trosti, Schlesinger, Klaus, Angel, Klement, Mayer, Kamenitzky, Gutmann, Knecht, Löwy, Koch z Dunaja. — Knapci iz Pariza. — Neuman iz Grada. — Koved iz Celovca. — Gregor iz Prage. — Abeles iz Prage. — Kosina iz Ribnice. — Hanf iz Kočevja.

Pri **Slovu:** Pick, Krotov, Guttman, Sperling z Dunaja. — Krem, Fuchs, Eckman iz Grada. — Janočič, Janež iz Domžal. — Gan iz Ljubljane.

Umrli so v Ljubljani:

15. novembra: Brojan Marija, zasebnica, 68 let, Rožne ulice št. 17. — Vilner Margareta, tkalčeva žena, 79 let, Dunajska cesta št. 35.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. nov.	7. zjutraj	737.0 mm.	1.2° C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	734.7 mm.	3.0° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	733.7 mm.	2.0° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura 3.8°, za 0.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16. novembra t. l.

Skupni državni dolg v notah.	96 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	96 " 75 "
Avstrijska zlata renta.	118 " 75 "
Avstrijska krona renta 4%.	96 " — "
Ogerska zlata renta 4%.	115 " 85 "
Ogerska krona renta 4%.	93 " 30 "
Avstro-ogerske bančne delnice.	995 " — "
Kreditne delnice.	335 " 75 "
London vista.	127 " 80 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	62 " 57 1/2 "
20 mark.	12 " 51 "
20 frankov.	10 " 13 1/2 "
Italijanski bankovci.	43 " 75 "
C. kr. cekini.	6 " 02 "

Št. 21.782.

Cesar Fran Josipove jubilejne ustanove za uboge.

V 2. dan decembra meseca je oddati **mestne cesar Fran Josipove jubilejne ustanove**, namenjene mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz mestne ubožne zaklade.

Teh ustanov je dvanaest: dve po 25 gld. in deset po 20 gld. Prošnje za njih podelitev je **do 26. t. m.** uložiti pri mestnem magistratu.

V Ljubljani, dné 12. novembra 1893. (1155)

Gostilna „Pri avstrijskem cesarji“.

Od jutri 17. novembra naprej vsak petek in sredo različne sveže

morske ribe.

Priporočam čast. p. n. občinstvu in gostom najboljšega črnega istrijanca, kakor tudi sladkega prosekarja in izvrstno bržanko ter hrvaška in dolenska vina.

Steinfeldsko marčno pivo, priznana dobra kuhinja, poštene cene.

Zakurjeno keglišče je p. n. gostom na razpolaganje.

Za obilni obisk se priporoča s spoštovanjem

(1153—1)

J. Tosti, restavratér.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vsa leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Poštna in brzojavna upraviteljica

vsprejme se takoj pri c. kr. poštne in brzojavnem uradu v Velikih Laščah. (1150—2)

V tovarni na deželi

dobi takoj mesto spreten in zanesljiv

knjigovodja

ki je ob enem vešč italijanskega in nemškega dopisovanja, prost vojaščine in neoženjen. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1152—1)

Ceneno češko posteljno perje

iz prve provenijencije, garantirano brez prahu, s parom očiščeno, razpošiljam za poskušajo v zavojih po 5 ko. po pošti in proti povzetju **poštne proste: Na pol belo novo skubljeno perje** 10 funtov gld. 5.—, 6.50; čisto belo 10 funtov gld. 8.—, 10.—, 12.—, 14.—; čisto belo najfinije vrste 10 funtov gld. 16.—, 18.—, 20.—, 24.—; gosje perje belo kot alabaster funt gld. 2.50, 3.—, 3.50. — **Specijaliteta: Gotove postelje** za gospodo in pòsle, gornja postelja, blazina, 2 vzglavji, v kojih je 15 funtov dobrega postelnega perja z dobrim jelettom, vse vkupe za gld. 13.—, 16.—, 21.—, 30.— do gld. 50.—. Če komu kaj ne bi ugaľalo, se nazaj vzame ali pa zamenja. (1151—1)

Tovarna postelnega perja S. Hahn

Klatov (Klattau) (Češka).

Za želodec.

(332—59)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic:

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Seitzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlova vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Seitzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genova, Paris, Linz, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlova vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmundena, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovice, Solnograda, Ischla, Gmundena, Linca, Steyra, Paris, Genova, Curih, Bregence, Zell na jezeru, Lend-Gasteina, Inomost, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
" 13. " 00 " opoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
" 1. " 01 " popoldne " "
" 8. " 46 " zvečer " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " " (12—249)

100 kron

nagrade dobi tisti, ki za nore naznaniti, kje je zdaj gospod Josip Juvan, po domače Medičar, posestnik in fjakar v Ljubljani. Išli je v ponedeljek zvečer iz Ljubljane izginil, ne da bi se vedelo, kam. Imel je na sebi ružavo obleko; perilo mu je zaznamovano s črko J. J. — Oni, ki vedo kaj o njem povedati, naj se oglase v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1127—2)

Le še 4 dni!

Sportni cirkus F. Corradini.

Cirkus je dobro kurjen.

Danes v četrtek dné 16. novembra ob 1/8. uri zvečer:

Velika posebna predstava.

Briljanten, nov vzored, mej drugim:

balonski konj „Blondin“, kakor tudi mnogo drugih grandioznih dresurnih točk.

Jutri v petek: (1119—9)

Velika športna gala-predstava.

High life.

16 briljantnih vzorednih točk, mej njimi 10 divnih točk konjske dresure in balonski konj „Blondin“ itd. itd.

Oznanilo.

Podpisano županstvo naznanja tem potom, da se bode **obnovil semenj za živino in kramarsko blago na Slapu pri Vipavi**

na dan sv. Cecilije, dné 22. novembra t. l.

Županstvo na Slapu pri Vipavi.

(1154)

Ivan Uršič, župan.

Naznanilo.

Častitemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem se

preselil

v Gradišče števil. 2

kjer bodem izdeloval vsake vrste metelj po nizki ceni.

Priporočujoč se za cenjena naročila

s spoštovanjem

Pielick & Brida

izdelovatelj metelj.

(1131—2)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

častje kvartet za klavir, vsled katerega je dobil državno ustanovo. Izmed njegovih del navedimo še klavir-trio, serenado za orkester in klavir-kvartet, kateri je zadnje njegovo delo.

Oskar Nedbal se je poročil dne 25. marca 1874. v Taboru na Češkem. Njegov oče je advokat, več glasbenik, ki je ustanovil v Taboru glasbeno društvo. Oskar je obiskoval v Taboru mestni gimnazij in je vstopil leta 1885. v Praški konservatorij. Po nesreči prišel je prepozno k vzprejemnemu izpitu, zato je ni mogel biti mej vijoliniste vzprejet. Moral je vstopiti mej trompetiste. Dve leti se je mučil z njemu neljubim instrumentom, končno je sklenil, da hoče institut zapustiti, ako se mu nemudoma ne dovoli vstop mej vijoliniste. Ravnatelj Bennevitze je uslišal njega prošnjo, in Nedbal se je učil do 1892. leta, ter se popel do izvrstnega vijolinista. Tudi v prof. Dvořáka šoli se je odlikoval in je dobil darilo za obsežno kompozicijo za orkester. Nekatere druge njegove kompozicije so že natisnene in so se uspešno izvajale.

Oton Berger, rojen dne 22. januarja 1873 v Slatini pri Nabodu na Češkem, je prejemal prvi pouk od svojega očeta, kateri je v Nabodu nadučitelj. Oton je obiskoval gimnazij in je bil leta 1885. vzprejet v Praški konservatorij, kjer se je učil pod prof. Wihanom. V letu 1892. je zapustil konservatorij. Prvič je nastopil s svojim sedanjim kolego Hoffmannom. V sezoni potem se je z izvajanjem E. Sola koncerta za vijolončelo in orkester prezentiral občinstvu kot solist. O tem nastopu piše cenjeni glasbenik E. Chwala: „Dober utis izvrstnega izvajanja je povzročila solo-partija, katero je igral mladi vijolončelist — virtuoz gospod Berger. Gospod Berger ima že danes vse kvalitete znamenitega umetnika in igra z močnim muzikaličnim čutom.“

Neka ozka, nerazrušna prijateljska vez sklepa slovečo četvorico. — Vsak izmed njih bi lahko hodil svoj pot kot umetnik na svojem instrumentu — ali sklenili so, da ostanejo takisto skupaj, kakor so bili v dobi svojih studij. Prvič so koncertovali v Pragi in potem — vsak z 20 gld. v žepu — so šli mej svet, ki umeva in ceni umetnost. In danes se jim odpira krasna bodočnost, ki bode pomnožila njih sloves, ki jim bode ohranila slavno ime. — To so junaki svojega národa in svojega časa!

Domače stvari.

— („Slovenčeva“ korenitost.) Ako bi kdo zbiral vse stvarne neumnosti, katere je čitati v „Slovenču“, nabral bi jih vsak mesec za celo knjigo. Mi smo tako dobrodušni, da gospodom „Slovenčevcem“ ne zamerimo njih obsežne nevednosti v povzetnih zadevah, in spregledujemo dotične številne dokaze, drugače pa je seveda, kadar gre za cerkvene uredbe. Sinočni „Slovenec“ poroča v telegramu iz Monakova, da je nadvojvoda Jožefa Avgusta in princezino Avgusto poročil nadškof Freysing. Doslej smo mislili, da poznajo Slovenčevci znamenitejške škofe vsaj po imeni, a ta brzojavka kaže, da ne. Imenovane dvojice namreč ni poročil nadškof Freysing, ker škofa s tem imenom sploh ni, ampak nadškof monakovsko-frizinski (Freysing!) pl. Thoma. Ali ni za urednike glasila Ljubljanskega patent-teologov poniževalno, da jim mora „brezversak“ in „framasonsk“ list dajati take lekcije celo o cerkvenih rečeh?

— (Slavnostna slovenska gledališka predstava) bode povodom godú Nje Velikanstva presvetle cesarice Elizabete jutri dne 18. t. m. Igrala se bode prvokrat veseloigra „Madame Mongodin“, kakor smo že naznanili.

— (Češki kvartet.) Rodoljube na deželi opozarjamo na izredni glasbeni užitek, ki ga priredi „Glasbena Matica“ v nedeljo 19. t. m. prijateljem komorne glasbe s koncertom češkega kvarteta. O posamičnih članih tega slavnega kvarteta govorimo na drugem mestu obširneje.

— (Slovensko gledališče.) Prijatelj slovenskega odra nam piše: Vsega priznanja vredno je bilo dosedanje delovanje „Dram. društva“ v letošnji sezoni. Uprizorilo je lepe opere češkega naroda, pripravila „Prodano nevesto“, „Prenočišče v Granadi“ in „Čarostrelca“. Vprašam pa, zakaj nam do sedaj še ni ponudilo užitka, slišati z novimi izvrstnimi močmi našo domačo slovensko opero „Te-harski plemiči“, o kateri želi vendar vsak rodoljub, da bi se stalno vzprejela v repertoar našega narodnega gledališča. Upam, da bode „Dramatično društvo“ tudi tej želji narodnega občinstva ustreglo

prej ko mogoče. (Se bode kakor čujemo, zgodilo. Op. uredn.)

— (Osebná vest.) Naš rojak in zaslužni zbiratelj Gallusovih del, gosp. Josip Mantuani imenovan je pristavom v c. kr. dvorni biblioteki in sicer v oddelku za muzikalije in bakroreze. Čestitamo!

— (Povodom cesaričinega godu) ne bo jutri pouka v šoli „Glasbene Matice“.

— (Izredna razsvetljava gledališkega odra) bode, kakor nam javlja intendant slovenskega gledališča, prenela za toliko časa, da se ne nakupijo moderno napravljene stroji za tako razsvetlavo, katerih do sedaj še nima Ljubljanski oder in so se morali nadomeščati z magnezijo in bengaličnim ognjem.

— (Uradniško stavbinsko društvo v Ljubljani) za zgradbo cenjenih hiš in stanovanj za uradnike je imelo včeraj svoj ustanovni zbor. Obširneje poročilo smo morali odložiti za jutri.

— (Politično društvo „Bodočnost“ v Ljubljani) ima jutri, v soboto 18. novembra t. l. ob polu 9. uri zvečer v krčmi Pockovi (na Starem Trgu), svoj občni shod, s sledečim dnevnim redom: Politični razgled, s posebnim ozirom na sedanje politične stranke ter njihovo delovanje. K temu zborovanju je vstop vsakateremu dovoljen.

— (Občno delavsko-izobraževalno, pravovarstveno in podporno društvo v Ljubljani) ima v ponedeljek 20. dan novembra letos ob polu 9. uri zvečer v društvenem lokalu (Križevniški trg št. 2. I nadstr.) svoje društveno zborovanje, h kateremu se vabijo udje.

— (Izžrebani porotniki.) Za zasedanje porotnikov, ki se prične dne 27. t. m., bila sta pri dež. sodišči Ljubljanskem izžrebana kot glavna porotnika gg. Karol Puppó, trgovec v Kranji, in Mhael Tomšič, posestnik in strojar na Hribu pri Vrhniki; kot namestna porotnika pa gg. Alojzij Kraschowitz, knjigovodja, in Jožef Hren, posestnik, oba v Ljubljani.

— (Cirkus Corradini.) Neugodno vreme je pač glavni vzrok, da včerajšnja jako dobro uspela večerna predstava ni privabila več občinstva, kar bi izborna družba Corradinijeva gotovo zaslužila. Danes je jako zanimiva gala-predstava. Cirkus ostane tu samo še tri dni.

— (Cestni odbor Velikolaški, usmili se nas!) Taki so povsem opravičeni glasovi domačinov, kakor tudi tujcev, ki so primorani hoditi od kolodvora v Velike Lašče peš pot. Pa saj to ni pot, to je ilovnato močvirje. Človek, ki stopa po tej poti, je v nevarnosti, da obstane ali pa da vsaj zgubi čevlje sredi pota. Pač bi bilo priporočati, da se cesta vsaj s kamenjem nasuje, ne pa z — ilovico. Umestno bi pa tudi bilo, da bi „omnibus iz hotela“ vozil k vsakemu vlakcu ali pa nikdar, da bi se človek vsaj mogel ravnati.

— (Za rešitev življenja) priznala je deželna vlada Francu Ostrelju iz Krške vasi darilo 26 gld. 25 kr., ker je rešil smrti Marijo Račič v Krki.

— („Delavsko bralno društvo“ v Idriji) priredi dne 19. t. m. v prostorih gospoda F. Didiča veselico, pri kateri prvokrat nastopijo društveni tamburaši. Vzpored: 1. „Nagovor“. 2. „Najprej“. D. Jenko-J. Pavšič udarjajo tamburaši. 3. „Pevčeva pomladanska“. A. Jeklič, moški zbor. 4. Vienac hrv. narodnih popevaka. M. pl. Farkaš, udarjajo tamburaši. 4. „V ljubem si ostala kraj“. A. Nedved, moški zbor. 6. „Žezulinka“, polka mazurka. A. Knitl, J. Paušič udarjajo tamburaši. 7. „Za dom“. H. Vclarič, moški zbor. 8. „Ljubični sen“. J. Zeis-J. Bartl, udarjajo tamburaši. 9. „Kaj bi mi srce ogrelo“. K. Maschek, moški zbor. 10. „Četvorka narodnih pesmi“. J. Pavšič, udarjajo tamburaši. 11. „Ples“, pri katerem igra oddelek c. kr. rud. godbe. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina za ude 10 nov., z družino 20 nov., za neude 20 nov., z družino 30 nov. — Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Samomor.) Minuli teden obesil se je posestnik Franc Zevnik v Pešati v Kranjskem okraju na tram svoje hiše. Domač preprij je bil baje vzrok obupnemu činu.

— (Iz učiteljskih krogov.) Začasna podučiteljska mesta so dobile na spodnjem Štajerskem nastopne kandidatkinje Ljubljanskega učiteljskega združenja: gđna.

M. Šešarek v Artičah, gđna. Fr. Cvirn v Šmarjeti pri Rim. Toplicah, gđna. J. Hayne pri sv. Križu pri Ljutomeru, gđna. V. Götzl v Žalcu, gđna. E. Brus v Konjicah.

— (Slovensko akad. društvo „Triglav“) v Gradcu priredi v soboto dne 18. t. m. svoje tretje javno, redno zborovanje s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo revizorjev za blagajno in za knjižnico. 4. Debata o novih statutih. 5. Slučajnosti. Lokal: Društvena čitalnica. Začetek ob pol šestih zvečer.

— (Boj za slovenske šole v Trstu.) Kakor v Gorici, tako se je v Trstu začelo zdaj tudi v Trstu delati za slovenske šole in morajo dotični očetje, ki so podpisali zadnjo prošnjo za ustanovitev slovenske šole v Trstu, priti pred komisijo, da odgovarjajo na nekatera vprašanja. Nadejamo se, da bodo v Trstu rodoljubni prositelji te prošnje se istotako dobro držali, kakor njih somišljeniki v Gorici. Pravična stvar končno mora zmagati.

— (Slovenska čitalnica v Trstu) priredi v soboto dne 18. t. m. zabavni večer s prav zanimivim vzporedom, ki obseza petje pod vodstvom g. S. Bartelja, četrteročno igranje na glasoviru (gg. J. Macák in Z. Vrbka), komičen prizor in končno je prosta zabava. Začetek ob 1/2 8. uri. Gostje dobro došli.

— (Pevsko društvo „Danica“ na Krontovelju) v Tržaški okolici priredi v nedeljo dne 19. t. m. veselico s plesom v gostilni „Štoka“.

— (Občno delavsko izobraževalno in podporno društvo v Trstu) ima v nedeljo dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne mestu mesečnega zborovanja izvanredni občni zbor v gostilni „Zur Stadt Marburg“.

— (Silna burja,) ki je razsajala nedavno v Trstu, prouzročila je več nesreč. Kočijaža Jakoba Rapotca vrgla je na velikem trgu raz voz s tako silo, da so ga vsega pobitega morali odnesti v bolnico.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Ali je ugoden pojasnitarif?) Vsaka stvar ima svojo dobro in slabo stran. Tudi pojasni tarif ima svoje sovražnike in zagovornike. Za ugodnost novoupeljanega tarifa pa najboljše govoré številke. Pred pojasnim tarifom l. 1888 se je vozilo 5,684.845 oseb, a plačalo 9,047.064 gld. Po pojasnem tarifu l. 1890/91 se je vozilo 18,497.700 oseb in plačalo 12,856.900 gld.! —! Zadnje številke jasno kažejo ugodnost.

* (Kako rase Budimpešta.) Splošno je znano, da je glavno mesto madjarsko in v zadnjih letih v vsakem oziru močno napredovalo in se tudi povečalo. Sedaj šteje že čez pol milijona prebivalcev in se je po ravnokar izdanih, statističnih podatkih od leta 1880 do letos za nove zgradbe potrošilo povprečno 17 do 18 milijonov gld. vsako leto!

* (Nezgoda na Lloydovi ladiji.) V Mes-sini pripetila se je na Lloydovem parniku „Melpomene“ nesreča. Neki potnik snažil je svoj revolver, ko se mu ta sprožil in krogla prebivši steno, zadene pri zajutruku sedečega brodnega častnika, ki je bil teško ranjen.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 17. novembra. V sinočni seji občinskega sveta bile viharne debate zaradi slovenskih šol v okolici. Nabergoj in Dolenc sta se krepko potegovala za slovenske šole. Galerija in lahonski občinski svetniki divjali kakor besni.

Gradec 17. novembra. Grof Hartenau umrl danes opoldne.

Dunaj 17. novembra. Včeraj se je otvoril četrti avstrijski agrarni shod. Kmetijsko družbo kranjsko zastopa posl. Povše.

Praga 17. novembra. Volitev župana vršila se je trikrat brez uspeha. Tretjič dobil Šolc 41, Gregor 39 glasov, absolutne večine nima nobeden.

Zagreb 17. novembra. Vladna stranka sklenila voliti Vasa Gjurgjevića predsednikom deželne odbora.

Berolin 17. novembra. Katoliški centrum predložil državnemu zboru zopet nasvet, naj se razveljavijo zoper jezuvite izdani zakoni.

London 17. novembra. Poslanik v Peterburgu Morier umrl.

Da bi pa trpeli izgubo naši nemški upniki, ki imajo jedino le pravico do srebra, to pač naj nas nič ne briga, saj so že dosti dolgo časa potegovali od nas debele obresti in mogoče je, da s tem posredno prisilimo naše nemške nazovi-prijatelje, ki tako mogočno zvenekatajo s svojim Franciji izsiljenim zlatom in ki so največ prouzročili usodo srebra z uvedbo zlate valute, da se tudi oni vrnejo k paralelni valuti“.

Ti nazori so se tudi poudarjali po mojih prijateljih v valutni enketi, ki se je vršila pozneje na Dunaju in v državnem zboru. Ali zaman, fanatični šovinizem Dunajskih in madjarskih zastopnikov zlate valute, — imajočih pred očmi samo svoj ali svojih prijateljev dobiček in koristi madjarskih eksporterjev žita, — odločil se je za jedino zlato valuto, katera je samo za bogate ali v inozemstvu nezadolžene države, in šel jim je tudi naš finančni minister na limanice.

Postavljen je bil s tem sklepom spominek, kateri si bode ogledovala prihodnje stoletje z otožnimi vzdihli.

Da sreče ali nesreče držav ne odločujejo samo bodala, puške in mitraljeze, nego finančni in gospodarski boji, vidimo najbolje v Italiji.

Ta, svoji dobrotnici Franciji nehvaležna država, postavila se je v opozicijo, Franciji sovražna, in predno je še jedna puška počila, bila je že Italija premagana.

Ta država je ravno tako zadolžena, kakor mi, in veliko število njenih upnikov se nabaja mej Francozi. Navzlic svoji zadolženosti uvedla je Italija zlato valuto, katera je za njo dandanes samo nominalnega pomena, ker nima ne zlata ne srebra, nego samo bakreni in papirni denar, ki je padel v svoji vrednosti za 15%.

Italijanska zlata renta stala je pred 3 leti na 100%, ali al pari. Francoski bankirji pa so začeli z manevri znanimi borznim strokovnjakom finančno ofenzivo zoper italijansko rento in potisnili jo na 77%, ne da bi bil nastopil v Italiji kak nov vzrok gospodarske onemoglosti. — Posledica temu kurz-nemu polomu je omenjeni disažijo 15%.

Tega disažija ne more Italija odvaliti na drugo državo drugače, nego da povzdigne vse svoje davke za 15% (in to je malo da ne nemogoče,) — ali da zniža vso vojsko.

Ker je Italija član latinske denarne zveze, katere srebro cirkulira z jednako vrednostjo kot zlato, pobirajo italijanski špekulantje domače srebro, nosijo je do prve pošte v Švico in oddajajo je na lastno svoje ime, torej pri jednih vratih je oddajo, pri drugih vratih pa povzdigujejo, in tako dobivajo za laško srebro švicarsko zlato, 15% več vredno, nego italijanska notranja valuta.

Italijanski državni kredit je uničen, in nihče bi tej državi danes ne posodil lire; njene prijateljice, Anglija in Nemčija gledate hladnokrvno, nemarno in do vrata zakopčano nanjo, ki se vije v smrtnih bolečinah in si pomoči ne more. Razvidno je iz tega, koliko je vredno nemško in angleško prijateljstvo, dočim Francija, ki „kupi s domišljenjem, a prodaja z domoljubjem“ za svojega sebi popolnoma ne-jednakega prijatelja, ima ne samo zlata, kredita, ljubezni in obožavanja; celo „Te deum“ poje za razkolnike.

(Konec prih.)

njenemu pritisku. Ona se je tresla po vsem životu, a molčala in šele, ko so glasovi odhajajočih potihnil, skušala se je njegovemu objetju izviti in šepetala: „Glej, če sta že odšla!“

Ubogal jo je, a vrnil se takoj in jo zopet jel objemati in poljubovati.

„Ti me končaš, ljubi moj!“ — zdihnila je bolestno. „Oj, zakaj sem Te morala videti, zakaj sem prišla v Petrovo cerkev v Rimu ravno ko si Ti svojim znancem podobe razkazoval! In prišla sem tačas Madono prosit za mir srca! Ti si me začaral. — Morala sem Te še enkrat videti in utihotapila sem se k Ortolanijevim na maskarado, ko sem zvedela, da i Ti tje prideš! Zakaj me je Madona toliko kaznovala!“

„Umiri se, kraljica moja!“ — prosil je doktor.

„Ti ljubi moj!“ — vzklila je „Noč“, objemši ga. „Daj mi še jeden poljub!“ Nakrat se je izvila njegovim rokam in hotela pobegniti.

„Kraljica moja, kdaj se vidiva?“

„Pusti me od tod, pusti me od tod! Svetniki, pomagajte mi!“ — zdihovala je.

„Torej me ne ljubiš?“

„Kakor duša po raj, tako koprnim jaz po Tebi,“ — šepnila je in pobegnila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. novembra.

Kriza v koaliciji.

Vse kaže, da se nabaja parlamentarna koalicija in ž njo koalicijsko ministerstvo v jako nevarni stiski. Levičarji in Poljaki so sicer precej zadovoljni, drug pa nihče, najmanj pa nemški klerikalci. Ebenhoch, najbistrejša glava mej njimi, izdal je parolo, da je začeti boj zoper vlado in z vseh strani mu pritrjuje njegovi somišljeniki. Klerikalci so nezadovoljni, da ni postal kak konservativec naučnim ministrom in da je finančni portfelj prišel v roke možu kapitalističnega mišljenja. Jezi jih tudi, da grof Hohenwart ni nobenega poslanca predlagal za ministra, nego dva konservativca iz gospodske zbornice. Hohenwart je mislil, da prepreči na ta način, da se noben član kluba ne bo čutil zapostavljenega, da torej ne bo diferencij, jeze in nasprotstva, kakor mej levičarji in Poljaki, a ta njegova spekulacija se je izjalovila. Klerikalci pravijo, da je izdal svojo stranko, ker se je čutil osebno žaljenega in „Linz-er Volksblatt“ je jako dobro preciziral situacijo, rekši, da je Hohenwart prouzročil krizo, da pa je koncem krize Plener to požel, kar je bil Hohenwart sejal. Kathrein, Treuesefe in nekateri drugi klerikalci sicer še niso povsem pridobili za koalicijo, a grof Hohenwart jih utegne še pregovoriti, če bo le najbojevitější vseh klerikalcev, dr. Ebenhoch, hotel odnehati. K temu odporu pride tudi nezadovoljnost jugoslovanskih poslancev. Slovenski poslanci ta hip še ne vedo, kaj bi storili. Zli duh slovenske delegacije, grof Hohenwart, jih lovi na vse možne načine in kdo vé, če jih ne ujame na svoje limanice, dasi bi s tem storili smrten greh, katerega bi jim ne mogli nikdar odpustiti. Hohenwart se bori sedaj za svojo glavo, kar je najbolj angaževan. Položaj njegov je jako kritičen, zakaj če ga zapuste jugoslovanski in klerikalni poslanci, ostane sam s fevdalci in voditi frakcijo kakih 30 mož, to ne more biti njegova ambicija. Kakšna je njegova pozicija, svedoči najbolje „Vaterland“. Ta je nezadovoljnejšem v tolažbo trdil, da bo koalicijska vlada dogovorno z levičarskimi ministri lahko marsikaj storila za avtonomijo in nemške narode, na kar je „Neue Freie Presse“ jasno in kratko odgovorila, da pomeni koalicija nepremenjno ohranitev sedanje centralizacije in nemškega posestnega stanja. Da bo vlada res držala se tega načela, o tem nihče ne dvomi. Hohenwarta je tudi zato strah pred izstopom slovenskih poslancev iz njegovega kluba, ker bi v tem slučaju bil moralno prisiljen, odložiti svoj mandat. Prav zato se bojimo da bi se dali slovenski poslanci zopet pregovoriti in s praznimi obljubami uloviti. Toliko bi morali vendar že vedeti iz skušnje, da so Hohenwartove obljube prazne in ničeve, da jim nihče ne veruje. Sedaj je prilika ustanoviti slovanski klub, združiti vse slovanske elemente v močno stranko zoper vlado in slovanskim narodom nevarno koalicijo; gorje tisti slovanski frakciji, ki bo kriva, če se to ne zgodi.

Parlamentarne vesti.

Koalirane parlamentarne stranke so sklicane na klubove seje na dan pred otvoritvijo drž. zbora, to je na dan 22. novembra. Tudi permanentni kazenski odsek je zopet sklican in sicer na dan 21. novembra. Kakor se čuje, začne odsek za izjemne navedbe takoj po prvi seji zopet svoja posvetovanja, da dožene čim prej to kočljivo zadevo. Vsed premembe v ministerstvu premenili so tudi koaliranim strankam pripadajoči člani tega odseka, vsaj levičarski svoje prepričanje tako, da ni dvomiti, da vzprejmejo vladno predlogo. Iz verodostojnega vira se čuje, da ministerstvo ni jedino glede izjemnih navedb. Plener, Wurimbrand, Madeyski in

„Ljubim jo, ljubim neizrečno, krasno devo, moja mora biti kraljica noči, čutim, da brez nje mi ni več življenja. A kdo je, kje stanuje? — govoril je doktor proti hiši gredoč.“

Gospodar prinese mu oddano vizitko konta Borga. Pove mu, da ga je bil lastnik hiše iskal in pristavi, da je bila i žena kontova poprej v hiši. Dejal je nadalje, da je le škoda, ka je taka razlika v starosti mej tema imenitnima zakonskima. On star kot zemlja, a ona mlada kot novi dan. In hvalil je zgovorni Neapolitan mlado gospo, kako da je pridna, pobožna in zvesta svojemu možu, ki je pa silno ljubesumen in jo zapira pred svetom. Gospodar prinese na to iz svojega stanovanja malo podobico in ponosno reče, da tacihi lepih Madon izvestno ni še videl signore dotore.

In bila je njega kraljica noči, maska „Noč“, — že žena družega!...

Presenečeno gledal je Neapolitan, ko je drugo jutro signore dotore svojo prtljago imel za oddajo pripravljeno in ko jima je podaril še lepo svoto denarja za malega bolnika in odšel Bog vé kam...

Ali je bila to ljubezen?

(Konec prih.)

Bacquehem so zato, da se izjemne navedbe takoj razveljavijo, ostali ministri pa odločno proti temu. Parlamentarni krogi sidiijo, da se razveljavijo te navedbe še pred Božičem.

Vnanje države.

Nemški državni zbor.

Včeraj se je sešel nemški državni zbor, katerega čaka težavna naloga, preskrbeti potrebne denarje za vzdrževanje vsled vojaškega zakona izdatno pomnožene vojske. Državni kancelar je svoj čas slovesno obljubil, da se ti novi troški ne bodo natovarili nižjim neimovitim slojem prebivalstva, a sedaj je vlada na to popolnoma pozabila. Nje davčne predloge obremene zlasti neimovite sloje in zato se jim upirajo vse narodne stranke. Vladi je zmaga gotova, ker ima agrarne in industrijalne fevdalce na svoji strani, a baš ti niso prijatelji državnega kancelarja in ga zavržejo gotovo, če bi hotel ustreči želji velike večine prebivalstva in znižati carino na rusko žito. Tako se poostruje nasprotstvo mej Caprivijem in državnim zborom čedalje bolj in lahko se primeri, da postanejo razprave o novih davkih in trgovinskih pogodbah zanj usodnega pomena.

Anarhisti.

Anarhistično gibanje rase neprestano in je postalo že tako nevarno, da se morajo odločilni krogi konečno vender odločiti za izdatne korake v varstvo ljudi in imetja. Komaj par dni po groznem atentatu v Barceloni primerila se je eksplozija v Marziju in le izreden slučaj je, da ni bil tudi Madridski liberalni klub razstreljen. V tem klubu našli so predvčerajšnjim, ravno ko je bilo okoli 300 najodličnejših politikov zbranih, dinamično bombo, malo trenutkov, predno je eksplodirala. Tisto noč so anarhisti razstrelili orožniško postajo v Villa Nueva. Materijalna škoda je jako velika, na srečo ni bil nihče ubit. Ti bestijalni čini kažejo, da je skrajni čas, začeti odločno postopanje zoper anarhiste. Španska in francoska vlada sta že začeli skrbeti, da se prepreči vsako anarhistično gibanje, ali v to so policijska sredstva nezadostna, v to treba zdravih in razboritih socialnih zakonov, zakaj le kadar bo delavski stan kolikor toliko zadovoljen, ne bo več z dinamitom delujočih obupancev.

Češki kvartet.

O možeh, na katere zrè svet z vsem občudovanjem, želí vsakdo kaj več zvedeti, bodi si o njih življenji v obče, bodisi o njih umetniškem delovanji posebej. Vemo, da je takisto z našimi bralci. — Na češki kvartet se je obrnila v zadnjem času pozornost slovenske Ljubljane, in veliko zanimanje zanj si bode dalo duška v nedeljo, ko nam bode móči, diviti se popolni, nedosežni njega umetnosti. Ne samo, da bode obisk takisto veličasten, kakor po nemških mestih, ampak tudi priznanje njih bratov po rodu in duhu preézi vsako drugo! — Sevèda: delo se plačuje — ali v tem slučaju nam ni dvomiti, zakaj slovanski čut je napolil četvorico Čehov v našo Ljubljano in on bode izvestno mogočno uplival na njih umetniški čut — in kdo se ne umevaj bolj, kakor brat z bratom? — Slovansko srce je dovzetno vsaki plemeniti stvari, koliko bolj še veliki umetnosti, čistemu, pravemu slovanskemu duhu in čutu! Saj kaj je glasba, ako ni vroči čut vročega srca prelit v divne glasove?

In sedaj — češki kvartet! Četvorica mladih mož, katerim ni preteklost viharna — nasprotno: tiha in mirna, posvečena marljivemu učenju, skrbni gojitvi umetnosti.

Karol Hoffmann, rojen dné 12. decembra 1872 v Pragi, je vstopil, potem ko je obiskoval do leta 1885. realko, v trinajstem svojem letu v Praški konservatorij, kjer se je učil pod vodstvom ravnatelja Bennevitza sedem let vijoline. Že v času svojega učenja, leta 1890., je z velikim uspehom nastopil v jednom koncertu konservatorija, ter je, kakor njegov sedanji kolega Berger, vsled dobrega izvajanja težavnega dvojnega kvarteta od Brahmsa vso pozornost na se obrnil. Pri končni preskušnji je izborno sviral Joahima ogerski ples, ter je vzbudil veliko senzacijo. Krasna vijolina, katero mu je podarilo ravnateljstvo zavoda, mu je bila zaslužen plačilo.

Josip Suk je rojen dné 4. januarja 1874. v Křečovicí na Češkem. Prvi pouk mu je dajal njegov oče, ki je tam nadučitelj in sam dober muzik. Leta 1885. je vstopil Suk v Praški konservatorij, kjer se je učil pod vodstvom ravnatelja Bennevitza vijoline. Pozneje ga je učil slavni mojster A. Dvořák skladboslovja. V dveh letih je toliko dosegel, da se je jedna njegova kompozicija, dramatična ouvertura za orkester, v Pragi pri jednom koncertu igrala. — Odlikovanje, katero je dobil od novo ustanovljene akademije za umetnost in znanost v Pragi, ga je osrčilo, da je predložil ministerstvu za uk in bogo-

Začetek ob 1/8. uri zvečer.
Štev. 16. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 544.

Slavnostna predstava!

V soboto dné 18. novembra 1893.

O svečani razsvetljavi gledališča. V proslavo godu Nj. Veličanstva presvetle cesarice Elizabete.

Prvikrat:

Madame Mongodin.

Veseloigra v treh dejanjih. Spisala Ernest Blum in Raoul Toché. Preložil Ivan Podgornik. Režiser g. Ign. Borštnik.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpoika Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Ustoppnina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 80 kr., od IV. do VIII. vrste 70 kr., od IX. do XI. vrste 60 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 60 kr., II. vrste 50 kr., III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustoppnina v lože 60 kr. — Parterna stojišča 50 kr. — Dijaške in vojaške ustoppnice 80 kr. — Galerijska stojišča 20 kr.

Sedeži, lože in ustoppnice se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Selenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici. V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava bode v četrtek, dné 23. novembra 1893.

Tujci:

15. novembra.

Pri **Maličih:** Bauer, Gens, Handl, Grünwald, Herling, Liebman, Pfeifenberger, Böheim z Dunaja. — Prener, Laller iz Gradca. — Retig iz Krakovega. — Scavini iz Trsta. — Spietochowsky iz Sarajeva. — Kopersky iz Beljaka.

Pri **Sloncu:** Polak, Spiler, Fischer, Prossnag, Steiner, Schlick z Dunaja. — Parman iz Gradca. — Troitsch iz Trebnja. — Voelle iz Pulja. — Svab iz Postojne. — Reiss iz Siseka. — Wurja iz Maribora. — Miklavčič iz Sv. Križa. — Brass iz Gorice. — Raunacher iz Beljaka. — Wiedergar iz St. Jurja pod Kumom.

Pri **bavarskem dvoru:** Hackl iz Ljubljane. — Klopčič, Golob iz Moravc. — Krische, Eppich iz Stare Loke. Pri **avstrijskem cesarju:** Czernich iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. nov.	7. zjutraj	733.2 mm.	1.4° C	sl. svz.	obl.	18.60 mm.
	2. popol.	732.7 mm.	7.4° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	733.7 mm.	5.6° C	sl. zah.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 4.8°, za 1.2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 17. novembra t. l.

Skupni državni dolg v notah.	97	gld.	10	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	96	"	85	"
Avstrijska zlata renta	118	"	75	"
Avstrijska krona renta 4%	96	"	—	"
Ogerska zlata renta 4%	115	"	60	"
Ogerska krona renta 4%	93	"	75	"
Avstro-ogerske bančne delnice	995	"	—	"
Kreditne delnice	338	"	—	"
London vista	126	"	35	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62	"	20	"
20 mark	12	"	44	"
20 frankov	10	"	07	"

Le še 3 dni!

Sportni cirkus F. Corradini.

Cirkus je dobro kurjen.

Danes v petek dné 17. novembra

ob 1/8. uri zvečer:

Velika športna gala-predstava

z novim briljantnim vzporedom, mej drugim:

10 velikanskih točk konjske dresure 10

in **balonski konj „Blondin“**, kakor tudi mnoge druge velezanimive produkcije.

Jutri v soboto: (1119—10)

Častni večer za gospoda ravnatelja Corradini-ja.

Velika slavnostna gala-predstava

pod imenom

„Dan v Epsomu“.

Izredni slavnostni vzpored, mej drugim tudi **balonski konj „Blondin“**.

Velika posebna predstava s sodelovanjem vojaške godbe 27. pešpolka Leopold II., kralj belgijski.

V tovarni na deželi

dobi takoj mesto spreten in zanesljiv

knjigovodja

ki je ob jednom večé italijanskega in nemškega dopisovanja, prost vojaščine in neoženjen. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1152—2)

Josip Gluz, Kautz, zbiratelj

(1148) Jem tudi druge vrste starin.

(2) Za velike lepe komade visoke cen. Kupu-

vsaki množini. Poudarje jako dobro doše.

Izkopane starine iz bron. itd. kupujem v

!!! Starine !!!

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čes. Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čes. Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnica, Gurin, Genova, Pariz, Lino, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmundena, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovice, Solnograda, Ischla, Gmundena, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

„12. „ 00 „ popoldne „ „

„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

„ 1. „ 01 „ popoldne „ „

„ 8. „ 46 „ zvečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05 „ popoldne „ „

„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 15 „ popoldne „ „

„ 6. „ 20 „ zvečer „ „

(12—250)

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in velocipedov

IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 13.

— Ceniki zastoj in poštnine prosto. —

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani je izšel:

Sa leto
1894.

Stenski koledar.

Sa leto
1894.

Cena komadu 25 kr., po pošti 28 kr.

Universum!

Universum!

Universum

(1156—1)

ново popravljena

za civilne osebe ter c. in kr. častnike.

Zapenja se spredaj!

Zapenja se spredaj!

Najudaneje podpisana centralna administracija „Fremden-Zeitung“ za Avstrijo si uspeja opozarjati p. n. občinstvo na ta časnik in vabi p. n. interese za promet tujcev najujudneje, da se blagovolijo nanj naročiti.

„Fremden-Zeitung“

centralno glasilo za pospeševanje prometa tujcev v Avstriji
vštevaje na meji ležeče bavarsko višavje.

Avtorizovano glasilo Dunajske družbe za mestne interese in promet tujcev, Salzkammergutske in tirolske deželne zaveze, društva za promet tujcev na Štajerskem, kakor tudi zaveze vseh letovišč Atterskega jezera, društva za pospeševanje prometa tujcev na Solnograškem, zaveze gostilničarjev na Bodensee-u in na Renu in sekcije za promet tujcev nemškega „Böhmerwald-Bunda“ i. t. d.

Uradi: Dunaj, Budimpešta, Inomost, Gradeo in Monakovo. Centrala: Solnograd.

Naročnina celoletno: **tuzemstvo gld. 7.—, inozemstvo gld. 8.—**; poletna sezona: **tuzemstvo gld. 5.—, inozemstvo gld. 6.—**, s humoriistično prilogo 50 kr. več.

Se razdeljuje na državnih železnicah, c. kr. priv. južni železnici in c. kr. priv. avstr. severo-zahodni železnici po organih teh železnic mej sezono za potovanja v naslednjih postajah: Heb, Attnang, Dunaj, Solnograd, Inomost, Bregnica in Kufstein, Franzensfeste, Bocen, Trident in Praga, Tešin in Liberce. Istotako na parnikih na Doraui in na avstrijskem delu Bodensee-a.

Ta časnik razširjen je v več ko 1000 hotelih in kopeljih zunaj Avstrije. Popis se dobi brezplačno.

V naših letošnjih velikih božičnih in novoletnih številkah začeli bomo priobčevati sestavke „Im Krainer Land“ in s tem pričenmo svoje publicistično delovanje tudi na polju prometa tujcev za Kranjsko.

Posneti iz najboljših virov, pisani veščim peresom in bogato ilustrovani, naj ti sestavki **z besedo in podobo** delujejo na naš veliki krog čitateljev za lepo planinsko deželo **Kranjsko**.

Da popolnoma radostujemo tej svoji nalogi, opozarjamo p. n. interese prometa tujcev po Kranjskem na naš list „Fremden-Zeitung za Avstrijo“ in jih uljudno vabimo na naročbo in inseriranje v tem časopisu.

Z velespoštovanjem

centralna administracija „Fremden-Zeitung“

Solnograd, Berggasse št. 12.

(1146—2)

Velika Inomostska 50-krajc. loterija.

Zadnji mesec.

Glavni dobitok 50.000 goldinarjev.

(931—2)

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. MAYER v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.